

MATTI KUJASALO

80-vuotisnäyttely

5.2. – 8.3.2026

galerie anhava

Fredrikinkatu 43
FI-00120 Helsinki
Fredriksgatan 43
FI-00120 Helsingfors
Tel. +358 (0)9 669 989
galerie@anhava.com
www.anhava.com
ti-pe 11-17 ti-fr
la-su 12-16 lö-sö

"Valmis maalaus yllättää minut samalla tavalla kuin säveltäjä on yllättynyt kuullessaan sävellyksensä esitettävän ensimmäistä kertaa." – Matti Kujasalo

Galerie Anhavalla on ilo esittää **Matti Kujasalon** uusia maalauksia arvostetun taiteilijan 80-vuotisnäyttelyn kunniaksi. Taiteilijan edellinen yksityisnäyttely maaliskuussa 2020 ehti olla avoinna vain kymmenen päivää ennen kuin galleria sulkeutui pandemian vuoksi. Nyt avautuva näyttely tarjoaa mahdollisuuden nähdä monipuolisen, uteliaan herkün ja vaikuttavan kokonaisuuden lyyrisen konstruktivismin mestarin uusimpia teoksia. Mustavalkoisten teosten rinnalla maalauksissa hohtavat kevään vihreät, keltaiset, siniset ja punakeltaiset sävyt.

Ensimmäisen näyttelynsä vuonna 1969 pitänyt Kujasalo on yksi Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia kuvataiteilijoita. Geometrisista muodoista ammentavan rikkaan ja omaäänisen kuvallisen kielen luonut taiteilija työskentelee edelleen aktiivisesti sekä kotimaassa että kansainvälisesti – viime vuosina hänen teoksiaan on ollut esillä näyttelyissä mm. LACMA -museossa Los Angelesissa, Kunstsilossa Kristiansandissa ja Busanin taidemuseossa Etelä-Koreassa.

Työskentelyn lähtökohtana on neliön tai ympyrän muotoiselle kankaalle toteutettu pysty- ja vaakaviivojen kudelman, jonka aihio syntyy taiteilijan mielessä. Maalaukset syntyvät yksinkertaisen laskennallisen 'reseptin' avulla, jonka taiteilija kirjoittaa paperille muutamalle riville. Maalaukset ovat täysin käsin tehtyjä: työvälineinä siveltimen rinnalla on laskin, teippi ja leikkuuveitsi. Jokainen värikerros ensin teipataan ja sitten maalataan lukuisin ohuin värikerroksin, kunnes lopulta kaikki teippaukset poistetaan ja maalaus on valmis. Kiinnostavaa onkin huomata, miten taiteilijan systemaattinen ja tarkka työtapo sietää lopputuloksen epävarmuuden ja yllätyksellisyyden. Teoksissa järjestys ja sattuma käyvät jatkuvaa vuoropuhelua.

Yksittäisen teoksen pitkäjänteisen työstämisen rinnalle asettuu päivästä, vuodesta, vuosikymmenestä toiseen jatkuva työskentelyn pitkä linja – jokainen piste, viiva ja värikerros kertovat teosten äärellä vietetystä ajasta. Syvällä työskentelyn sisällä tapahtuu hidas taiteellinen ajattelu. Käsillä tekemisen inhimillisyys, 'reseptin' yksinkertaisuus ja taiteilijan manuaalisen työtavan hitaus näyttäytyvät tässä ajassa miltei radikaaleina tekoina. Teosten työstäminen ja niiden kanssa vietetty aika muistuttavat päiväkirjamerkintöjä. Maalausten valmistumispäivät Kujasalo kirjaa kunkin valmistuvan teoksen taakse.

Vuosien ja vuosikymmenten kuluessa Kujasalon viivoista, pisteistä ja neliöistä muodostuva kuvallinen kieli on rikastunut ja pehmentynyt. Uusimpia teoksia määrittää lyyrisyys ja esiin piirtyvien muotojen vivahteikkuus. Läheltä tarkasteltuna maalausten yksittäiset rakenteet asettuvat toistensa viereen, päälle ja alle. Kauempaa tarkasteltaessa teosten väri miltei sulaa pehmeäksi valoksi ja hohtavan väreileväksi mattomaiseksi pinnaksi. Kuvallinen tila vaihtelee ilmavan keveästä läpipääsemättömän tiheään, reitit ja kerrokset johdattavat katseen ja mielen risteävien muotojen ja ajatusten poluille. Teosten äärellä kohtaa syvästi inhimillisen kysymyksen: kuinka hahmotamme maailmaa, joka on yhtä aikaa säännönmukainen ja arvaamaton?

Matti Kujasalon (s. 1946) teoksia on ollut esillä laajasti yksityis- ja ryhmänäyttelyissä kotimaisissa ja eurooppalaisissa gallerioissa ja museoissa. Viime vuosina hänellä on ollut yksityisnäyttelyt mm. Galerie Friesessä Berliinissä (2023), Gallery of Central Bohemian Art GASK:ssa Kutna Horassa Unkarissa (2017) ja Galerie Denise Renéssä Pariisissa (2015). Lahjoitusten myötä Kujasalon teoksia löytyy kahdesta merkittävästä yhdysvaltalaisesta taidekokoelmasta: LACMA-museosta Los Angelesissa ja The Phillips Collection -museosta Washington DC:ssä. Lisäksi hänen teoksiaan on hankittu mm. seuraavien museoiden ja säätiöiden kokoelmiin: Albertina, Wien; Arithmeum, Bonn; EMMA Espoon modernin taiteen museo, Espoo; Forum Konkrete Kunst, Erfurt; GASK Gallery of the Central Bohemian Region, Kutna Hora; HAM Helsingin taidemuseo, Helsinki; Jenny ja Antti Wihurin rahaston taidekokoelma, Rovaniemi; Josef Albers Museum, Bottrop; Moderna Museet, Tukholma; Porin taidemuseo, Pori; Ritter museo, Waldenbuch; Saastamoisen säätiön taidekokoelma, Espoo; ja Sara Hildénin taidemuseo, Tampere.

Hanna Huitu